

PROSJEKT HUS Møte 1

Den 22. september møtte Maxiklubben opp på Valdres Folkemuseum.

Museet ligger i gangavstand fra barnehagen. Valdres Folkemuseum er et av de største friluftsmuseene i Norge. En kulturskatt vi drar mye nytte av å ha barnehage i nærheten av! På museet finner man over 100 hus og anlegg. Husene på museet representerer et bredt spekter av stilarter og byggemåter, og de forteller hvordan folk levde og bodde, fra middelalderen og frem til vår tid. Et flott sted å starte prosjektet HUS på. Maxiklubben med 17 barn møtte Eva Laila Hilsen og en guide fra museet utenfor Høve huset. Høve huset er et hus fra før 1350 tallet. Eva Laila og guiden hadde kledd seg ut med klær fra "gamle dager".

Vi hadde på forhånd snakket litt om at Eva Laila er kunstner, og dette syntes barna var veldig spennende! De var spente på å møte henne.

Eva Laila presenterte seg, og begynte å fortelle barna litt om nøklene hun hadde rundt livet. Det var mange spennende nøkler som så forskjellig ut. Hun fortalte at før i tiden var det kona på gården som hadde ansvaret for nøklene og derfor gikk med dem rundt livet.



De fortalte litt om huset som blir kalt Høveloftet. Huset er et tømmerhus i to etasjer. Barna var spente på trappa som førte opp i andre etasje! En og en fikk de komme opp til guiden og fikk kjenne med hendene på de vakre utskjæringene rundt døra.

Hele gruppa sto på ene siden av huset hvor det er en dør oppe på veggen, men ingen trapp opp. Barna kniste litt da Eva Laila fortalte at der opp måtte jentene på gården sove, for å komme opp måtte de klatre i en stige. Bonden på gården tok vekk stigen om natten slik at ingen gutter som ville bli kjæreste med jentene skulle kunne komme seg opp. Barna prøvde å strekke seg opp og klatre, uten hell.



Barna fikk gå inn i en bygning ved siden av Høve loftet som blir kalt Skattebustogo. Dette huset er fra 1725. Her fikk de titt litt på interiøret i huset.

Spesielt spennende var en kiste som sto i det ene rommet. Barna lurte på om det kunne være en skattekiste. En rokk som sto der var og spesielt fin å se på. Barna satte seg ned på gulvet og fikk se på

trykket som Eva Laila hadde laget til museets 100 års jubileum. Hun fortalte litt om ting man kunne se i trykket. Det var inspirert av mange forskjellige ting fra museet. Blant annet Høveloftet, et kristen teppe som vi kunne se på i sengen i Skattebustogo og vakre høst blader fra de flotte bjørketrærne på museet. Barna syntes det var mange fine farger i trykket.



Så fortalte Eva Laila at hun hadde gått i barnehagen som lå på museums området før i tiden. Like ved lå Fru Magistads hattebutikk! Eva Laila hadde tatt med seg flere hatter som de barna som ville kunne få prøve.



Uten for Høveloftet satte barna seg i en halvmåne slik at de kunne se huset godt. Eva Laila spanderte saft på alle sammen og det koste de seg masse med. Etter den lille pausen gikk vi inn i det nye museumsbygget. Her fikk barna hver sin kunstner blokk og ble delt i tre grupper. De fikk i oppgave å tegne Høveloftet og ellers noe annet de hadde sett og lært om på museet denne dagen. Barna satte i gang med å tegne, mens Eva Laila leste et eventyr om en mus, som bodde i et hus☺ Underveis mens barna tegnet gikk Eva Laila rundt og tittet på arbeidene og snakket med barna.



” Eva Laila setter seg ned ved en Aurora som sitter og tegner et hus på museet. – Så fint du tegner da! Sier hun med et smil. Barnet møter blikket hennes, ser på henne med stjerner i øynene og sier – JA! Jeg er også en kunstner! ”



Etter at barna var ferdige med tegningen sin, viste Eva Laila oss to trykk av hus som henger på museet i svart og hvitt. Og en skulptur av hus i kobber som hun har laget. Så var det på tide for oss å vende nesene mot barnehagen igjen. Vi takket for en spennende og lærerik dag og gledet oss allerede til neste møte.

PROSJEKT HUS Møte 2

Eva Laila kom til oss i barnehagen denne gangen. Barna var forberedt på dette og begynte å snakke om at hun snart skulle komme i dagene før. Snart kommer Tante Laila var det noen som sa 😊

Flere av barna hadde begynt å få god kontakt med Eva Laila og gledet seg til de forskjellige møtene. Mange av barna er svært glad i å tegne og male i barnehagen. Og de gledet seg til å male og lære noe nytt når Eva Laila skulle komme. I dagene før hadde barna sammen med de voksne sittet med kulør presse som for eksempel KK, Det Nye og Se & Hør, og revet ut biter i forskjellige farger. Vi hadde forskjellige bokser med fargene i.

- Rød
- Oransje
- Grønn
- Blå
- Hvit
- Svart
- Lilla



Vi ventet spent på hva vi skulle bruke de forskjellige fargebitene til. Eva Laila ankom barnehagen og hun fortalte litt om fargelære. Primærfarger var første ordet: Dette er fargene rødt, gult og blått. De har fått navnet fordi kunstnere fant ut at disse (samt hvitt og svart) var tilstrekkelige til at alle andre farger kunne lages ved å blande disse fargene. Sekundærfarger får vi om vi blander to primærfarger. Barna kunne fargenavnene godt fra før. Alle visste hvem farge som var hva. Eva Laila spurte litt om noen visste hvem farge man fikk ved å blande to primærfarger. Flere av barna kunne for eksempel svare at man får grønn ved å blande blå og gul, gul og rød blir oransje, og at man får lilla ved å blande rød og blå.

Videre leste Eva Laila et eventyr hun hadde skrevet selv. Det handlet om frukt og grønnsakene i butikken som har mange forskjellige farger. Fruktene og grønnsakene våknet til liv om natten, når det ikke var noen mennesker i butikken. En spennende og fantasifull fortelling.

Vi delte oss så inn i seks grupper. Hver gruppe fikk en maleplate med 3 preparerte ark på og hver sin boks med fargebiter fra blader. Vi brukte boksene med rød, lilla, blå, grønne, gule og

oransje biter. Barna lærte at selv om en gruppe hadde rød, kunne rød være mange nyanser av samme farge. Lys, mørk osv. De forskjellige gruppene limte biter i sin farge på det ene arket, dette ble morsomme kunstverk. I bildene etterpå kunne man se for eksempel en grønn flaske, en blå jeans og en oransje appelsin i bildet.



I arket på midten av platen malte gruppene med ren farge i den fargen de hadde. Senere skulle barna blande fargene fra alle gruppene og male på det siste arket på maleplaten. Hva slags farge tror dere at dere får da? Spurte de voksne i de forskjellige gruppene. Det kom forslag på flere forskjellige farger, men det svaret som gir et godt bilde på hvordan barn ofte tenker kom fra Nataniel 5 år: - *Jeg tror det blir regnbue farge jeg!*

Da vi blandet fargene kunne barna se at det ble en slags brun farge. Det vi kaller jordfarge.



Så samlet vi oss i en ring og sang noen sanger som handler om frukt, bær og farger.

Første sangen var ”Oppå Lauvåsen veks det jordbær” av Alf Prøysen.

*Oppå Lauvåsen veks det jordbær
fine jordbær,
raue jordbær
hele væla er bare jordbær
finn et strå og træ dom på.
Et er for gammalt, det skal få stå
Et er for grønt, det går vi ifrå
Men æille andre skal vi ta med hemmat
Og leve lykkelig med sukker på.*

Så hadde vi leken: Epler og pærer

*Epler og pærer
De henger på trærne
Når de blir modne
Så faller de ned
En-to-tre*



I denne leken sto barn og voksne i en ring og holdt hverandre i hendene. Alle sa verset mens de gikk rundt. Etter en-to-tre ”faller” alle ned på gulvet.

Tilslutt sang vi sangen ”Blåbærturen” av Alf Prøysen:

*Det var en deilig sommerdag at Pelle sa til Kari
Nå går vi ut i skauen for det er så mye bær
Så får vi med oss Lillebror og Kjellemann og Mari
For det er nok å ta av, det er mange tuer der.
Men vi må ha en plukke-kopp og den må være stor
Så stormet alle sammen inn i kjøkkenet til mor
Og Pelle fikk et melkespann og Kari fikk et krus
Og Mari fikk en kaffekopp og Kjell et kremmerhus
Så fløy de opp i skauen i en glad og vilter flokk
Og Lillebror fløy sist og fikk plukke i et lokk.*

*Så kom de opp i skauen og så kom de til ei slette,
der var det bare blått i blått så langt du kunne se
Sa satte de seg ende ned så spiste de seg mette
Så fant de seg en tue hver og ropte; fritt for det
Nå ser vi hvem som først får fullt, nå setter vi gang
Og over hele sletta sa det; kling og pling og plang
Først sang det i et melkespann så klang det i et krus
Det danset i en kopp og raslet i et kremmerhus
Men fra den minste tua sa det, plingeling i flokk
For oppi den satt Lillebror og plukket i et lokk*

Tilslutt denne dagen satt vi ved bordet mens barna fikk smake masse forskjellig frukt og bær i forskjellige farger, mens vi samtalte om farger og smak.

Vi smakte på: Gul banan, blå blåbær, oransje appelsin, lilla plommer, rød epler og grønn kiwi.
En innholdsrik og lærerik dag nok en gang 😊



HUS PROSJEKT Møte 3

Vi hadde avtalt at Maxiklubben skulle komme til Eva Laila klokken 12.00. Vi skulle til Galleriet til Eva Laila. Hun bor i andre etasje i samme hus som hun har galleri.

Barna gledet seg da vi var på vei, mange visste godt hvor galleriet var. Det ligger ca fem minutters gange fra barnehagen. Eva Laila bor i et karakteristisk hus. Huset er svart med en blå dør og blå karmen rundt vinduene. Hun har laget fargerik HUS kunst som står utenfor huset. Galleriet ligger ved "hovedveien" til barnehagen, så mange av barna kjører daglig forbi galleriet for å komme til barnehagen.



Når vi kom til galleriet så vi at Eva Laila hadde hengt opp velkomstsilt til oss på den blå døra inn til galleriet. "Ønsker Maxiklubben velkommen til galleriåpning av HUS utstilling", det var stas. Vi fikk ta med skiltet til barnehagen da vi skulle gå. Barna ringte på døren og ut kom Eva Laila. Vi fikk komme inn, kledde av oss og barna satte seg i en ring midt i galleriet.

Eva Laila startet med å ønske barna velkommen. Videre fortalte hun litt mer om seg selv. At hun jobber som kunstner og hva det er. At det er en som jobber med å for eksempel male fine bilder. Hun fortalte at hun hadde gått på skole for å lære seg å bli en god kunstner, og at hun dermed hadde blitt profesjonell. Eva Laila har gått på Statens kunst og håndverksskole og Statens kunstakademi. Profesjonell er jo et fremmedord for barn i barnehagealder, så Eva Laila forklarte så godt hun kunne for at barna skulle forstå. *"Profesjonell er en som for eksempel er veldig flink til å male"*. Når man blir så flink at man blir profesjonell kunstner, så kan man ha sitt eget galleri hvor man stiller ut bildene sine, og der kan folk komme innom å kjøpe bildene. *"Dermed er dette jobben til kunstneren akkurat som at mammaen og pappaen deres har andre jobber"*.

Mens Eva Laila snakket med barna kom Geir Helge Skattebo fra `Valdres Avis` inn i galleriet. Han tok bilder av Hilsen og barna, og intervjuet henne og Grethe Duvrud, styrer i barnehagen etterpå om HUS prosjektet. Dette resulterte i et fint avis oppslag om prosjektet vårt. Avis oppslaget ble hengt opp i barnehagen, og det var spennende for barna å se på. Mange av barna hadde sett det hjemme ved frokostbordet med foreldrene før de kom i barnehagen den dagen de var i avisen også.

Eva Laila fortalte litt om at hun maler abstrakte bilder. Abstrakt var et vanskelig ord det! ☺ Det betyr jo at kunsten ikke imiterer eller refererer direkte til hvordan virkelige objekter ser ut. I dette tilfellet forklarte vi det som at hun bruker fantasien og maler husene slik hun tenker at hun vil at de skal se ut.

Eva Laila leste et dikt for barna skrevet av Knut Imerslund, fra boken Mer grønt er gresset – Norsk lyrikk for barn fra Claus Frimann til Cindy Haug.

HUS

HUS

Med svarte vindauge
Kjem det nokon ut og kjeftar?

HUS

Med lågt tak
Kjem det ut ein gamal mann?

HUS

Med spisse gavlar
Kjem det ut ei høg dame?

HUS

Med dørkarm å lene seg mot
Kjem du ut?



Hun leste også et dikt fra ”Det dirrar slik”, av Oskar Stein Bjørlykke.



Eg er eit hus

Du bankar på ruta

Hallo hallo

Du tek meg i klinka

God dag god dag

No lukkar eg opp

Kom inn kom inn

Etter samlingen delte vi oss inn i fem grupper. Hver gruppe hadde med en voksen fra barnehagen. Gruppene skulle sammen finne det bildet i galleriet de syntes var finest og sette seg ved det. I galleriet var det både malte bilder og grafiske trykk av HUS. Barna gikk rundt å tittet på alle bildene, før alle gruppene valgte hvert sitt bilde.

Da de satt rundt bildene skulle de svare på noen spørsmål om bildene. For eksempel:

- Hva ser dere på bildene?
- Hvilke farger ser dere på bildet?
- Ligner noe på bildet på noe i naturen?
- Blir du glad når du ser på bildet, og vet du hvorfor?
- Kan dere sette ord på følelsene du får når du ser på bildet?

Barna forklarte hva de så på bildene i de forskjellige gruppene. Bildene hadde sterke og flotte farger, så barna fikk nevnt mange farger! De fleste sa at de ble glad av å se på bildene fordi det var så fine farger.

”Hjertet dunker når jeg ser på bildet for det er så fint og jeg blir så glad” Gutt 5 år.

Noen av barna la også merke til at det sto E.L.H på alle bildene. Noen gjettet at det var Eva Laila som hadde skrevet navnet sitt på bildet. Det var hennes signatur. ”-Akkurat som vi pleier å gjøre i barnehagen!” jente 5 år. Da skriver barna navnet sitt på tegningene de tegner.

Videre tegnet alle barna det huset de hadde valgt ut som det fineste. De forsøkte å tegne likt som det de så på bildet.



Tilslutt leste Eva Laila diktet Natt i nytt hus av Karin Sveen.

Prosjekt HUS Møte 4

Vi startet møtet med Eva Laila denne gangen i barnehagen foran storskjermen vår. Vi har projektor og et stort lerret som Eva Laila skulle vise oss bilder av forskjellige hus på. Før vi startet visningen spurte Eva Laila barna hva slags hus de kunne navnet på. Mange forslag kom frem, for eksempel: Hundehus, posthus, sykehus, rådhus, fuglehus og politihus. Hun spurte også hva hus kunne være bygget av, og forslagene som kom frem var: Trehus, murhus, strå hus, betonghus og glasshus. Vi snakket også litt om at hus kan kalles andre ting, etter hva det brukes til eller inneholder. For eksempel: Slott, Museum, Kirke, Opera og Teater.

Så viste Eva Laila en bildeserie hun har laget med bilder av forskjellige hus fra hele verden. Vi ble sittende å titte i nærmest en time på masse spennende, forskjellige, fine og rare hus! Barna kommenterte på hva de så, å la merke til ved husene. Etterpå oppsummerte vi alle landene vi hadde sett bilder fra: Norge, Thailand, Hellas, Frankrike, Tyskland, England, Italia, Estland, USA, Australia, Portugal, Russland og Sør Afrika!

Barna fikk se bilder av alle husene til den norske kongefamilien. Bildene var både utenfra og inni. Mange av barna syntes Kongen og Dronningen bodde veldig fint! Vi så bilder fra Det kongelige slott i Oslo, dette hadde flere av barna sett i Oslo. Det var bilder fra Kongsseteren, Bygdøy Kongsgård, Bloksbjerg, Hankø og Skaugum for å nevne noe. Vi fikk se bilder av Eva Lailas attellier i Paris og hennes hjem i Valdres. Vi så bilder av Guggenheim museum, Operaen i Sydney, koselige blå og hvite hjem i Hellas, pålehus i Thailand og mange mange flere forskjellige hus. At barna satt så lenge og fulgte ivrig med var ikke verst. Det var tydelig at den store variasjonen av bilder, av så mye spennende og forskjellig, fenget barna.



Etter bildevisningen satt vi i små grupper hvor barna ble enige om hvem av husene de hadde sett de ville male på 100x100 cm lerret. Dette resulterte i flotte kunstverk. Man kunne virkelig se hvem av bildene barna forsøkte å gjenskape på lerretet.



Som avslutning på denne dagen leste Eva Laila: Muse-huse-kruse-bruse-visa av Alf Prøysen.

Det var en gang en liten mus
Som bodde i et lite hus,
Det var et lite musehus,
For mus som bor i hus.

Og i det lille musehus,
der sto et lite musekrus,
det var et lite musekrus
for mus som drakk av krus.

Og i det lille musekrus
Der var en liten skvett med brus,
En liten skvett med musebrus,
For mus som likte brus,

Så levde den i sus og dus
Og svingte glad sitt musekrus
Og drakk sin skvett med musebrus
I husmusmusehus.

Prosjekt HUS Møte 5

Denne gangen viste Eva Laila barna bilder på storskjerm til inspirasjon fra et prosjekt hun gjennomførte med elever på Borlaug skole på Lista. Bildene viste elevene under arbeid med å male hvert sitt ”kartonghus”, slik vi senere skulle gjøre.

Barna fikk et utskjært hus hver med fire flate vegger som satt sammen, som senere skulle brettes til et kartonghus. Barna fikk velge farger selv og malte alle vegger og tak slik de selv ville. Etter å ha malt alle flatene på huset sitt ble de lagt til tork. Barna fikk da sitte med kunstner modelleire i primærfargene gul, rød og blå. De fikk beskjed om å lage mennesker til huset sitt. Da de var ferdige å modelleire menneskene, ble de lagt til tork. Typen modelleire som ble brukt hardner og blir helt hard uten å måtte stekes. Vi avsluttet med å snakke om hva vi skulle neste gang. Da har flatene til husene tørket og barna kan male detaljer på husene sine.



Prosjekt HUS Møte 6

Alle barna fikk huset de hadde malt på sist. De begynte å male detaljer som de ønsket å ha på husene. For eksempel: dører, vinduer, veranda, blomster og trær ved husveggene. Barna fikk velge farger selv. Da de var ferdige ønsket noen å male mer. De fikk små passepartout rammer som de malte hus inni. Noen ville modelleire flere mennesker til husene sine. Som avslutning på dette siste møtet før jul leste Eva Laila fortellingen om: Ole Brumm som bygde hus på Bjørnehjørnet, fra boken Barnas beste året rundt. Tilslutt fikk Eva Laila en klem av alle barna og de ønsket hverandre God jul!



Takk for et fantastisk spennende og lærerikt HUS prosjekt!



Eventyr

Det var en gang, Barnets første eventyrbok: Bymusa og landmusa

Musa i bua, Alf Prøysen:

Ei regle om musa i bua

Muse-huse-kruse-bruse-visa(denne leste jeg ikke)